प्रपाठके, यद्दारुमयाणि पात्राणि भवन्तीति। तदेतत् प्रश्नं-
मति। "ब्रह्मवादिनो वदन्ति। कति पात्राणि यज्ञं वह-
न्तीति। त्रयोदशेति ब्रूयात्। स यद्ब्रूयात्। कस्तानि निरमि-
मीतेति। प्रजापतिरिति ब्रूयात्। स यद्ब्रूयात्। कुतस्तानि
निरमिमीतेति। आत्मन इति। प्राणापानाभ्यामेवोपाꣳश्व-
न्तर्य्यामौ निरमिमीत [१]। व्यानादुपाꣳशुसवनम्। वाच
ऐन्द्रवायवम्। दक्षक्रतुभ्यां मैत्रावरुणम्। श्रोत्रादाश्विनम्।
चक्षुषः शुक्रामन्थिनौ। आत्मन आग्रयणम्। अङ्गेभ्य उक्थ्यम्।
आयुषो ध्रुवम्। प्रतिष्ठाया ऋतुपात्रे" इति। सोमग्रहण-
साधनत्वेन यज्ञनिर्व्वाहकानां पात्राणां सङ्ख्याविशेषो निर्म्माण-
विशेषो निर्म्माणसाधनञ्चेति त्रयं ब्रह्मवादिनां प्रश्नेनाभिज्ञ-
पुरुषोत्तरेण च निर्णीतम्। प्रजापतिः स्वशरीरान्निरमिमी-
तेति सामान्येनोक्तस्य प्राणापानाभ्यामित्यादिना विशेषः
कथितः। तत्र प्राणवायोरुपांशुपात्रं निर्म्मितम्। अपानवा-
योरन्तर्य्यामपात्रम्। व्यानवायोरुपांशुसवनाख्यः पाषाणः।
वागिन्द्रयादैन्द्रवायवपात्रम्। दक्ष उत्साहः क्रतुः सङ्कल्पस्ताभ्यां
मैत्रावरुणपात्रम्। श्रोत्रादाश्विनपात्रम्। चक्षुरिन्द्रियाच्छुक्राम-
न्थिपात्रद्वयम्। आत्मनो मध्यशरीरादाग्रयणपात्रम्। अङ्गेभ्यो
हस्तपादादिभ्यः उक्थ्यपात्रम्। स्वकीयादायुष्याद्ध्रुवपात्रम्।
प्रतिष्ठाहेतुभ्यां पादाभ्यां क्रतुपात्रद्वयम्। प्रजापतेः सत्यसङ्क-
ल्पत्वादिकमेतस्माज्जायतामिति सङ्कल्पमात्रेण तथैव जायते।
यस्मादत्र प्राणादिभ्य एतानि निष्पन्नानि। तस्मात्तत्तन्मन्त्रेष्व-